

zemlja za kak meter okoli drevesa okoplje in potem z apnom pomeša. Škropljenje dreves z milico (žajfnico), lugom, plinovo vodo, vodo pasjega zelišča in tobakovo vodo ne pomaga toliko, kakor poprej imenovana sredstva. Angleži so našli, da je dobro, če se tako drevo s trpentinovim oljem namaže. Za najbolje pa je pripoznano to, da se vsi deli drevesa, kjer je krvava uš se vgnjezdila, s petrolejem omijejo, in se bolne veje odrežejo in sežgó.

Opomin zarad nove mere in vage.

Nova mera in vaga se imate leta 1876 povsod vpletati, treba tedaj tudi novih posod. Al c. kr. deželna vlada Štajarska je oklicala 20. grudna 1874 razglas, v katerem opominja obrtnike, naj prenaglo ne kupujejo metričnih posod, ki se že povsod ponujajo, ker ministerski ukaz od 20. novembra 1873 l. predpisuje, da se mora posoda popred policijsko potrditi, predno pride v rabo. Počakati je toraj treba, da dobi posoda potrjenje, sicer pride obrtnik v nevarnost, da se pri pregledovanju metričnih mer vse odvzame.

Katera je boljša — Lanceva ali Umratovalna mlatilnica?

Leta 1873 so „Novice“ živo priporočale Lancevo mlatilnico iz Manheima, leta 1874 pa so posebno hvalile Umratovo iz Prage, in to posebno zategadel, češ, da jo kaj lahko vrtita mladeniča ali celó ženskici; povedale so tudi, da je kmetijska družba Kranjska nakupila obojih mlatilnic in nje po nižji ceni razprodala svojim podružnicam in drugim kmetom po deželi.

Sihdob bo mlatitve povsod konec; vsaka omenjenih mlatilnic se je dovolj že rabila, se druga drugi primerjala, druga proti drugi poskusila in gotovo bodo sedaj kmetovalci vedeli povedati iz lastne skušnje, kateri mlatilnici gré zares prednost; oni bodo vedeli odgovoriti:

1. je li se ena tako rodo vrtí ko druga?
2. je li so si vse Lanceve med seboj enake? ali je katera izmed njih boljša in gibčnejša?
3. je li Umratovo mlatilnico zares lahko gonita mladeniča ali še ženskici?
4. je li se vse Umratove enako lahko ali enako težko gonijo ali se le nekatere izmed njih — bodi-si slučajno — bolj rodo vrtijo?

Za občnega blagra voljo prosimo „Novice“, oziroma sl. kmetijsko družbo na te vprašanja blagovoljnega razsoda in odgovóra, da se ne okupimo, drugih ne splašimo, temuč pri kupu pogoje stavimo.

Oni 2 Umratovi mlatilnici, kateri sem za hvalljene gibčnosti voljo kupil, vrtite se tako rodo in težko, da mlatici možje ne strpijo pol ure pri gonitvi, in se v kljub vedne menitve dosti bolj vpehajo ko s cepci, če brez počitka mláté; zarad tega pa tudi ne opravijo z mlatilnico veliko več od cepcev. Tako roda ni nobena mi znanih Lancevih mlatilnic. Vse napenjajo sicer svoje gonjače, a nikakor presilno; vse te so si enake. Posestnik kmet je od svoje rekel: ne dal bi je za 500 gold., ako bi ne dobil druge. Lanceva fabrika pa ima tudi lepo navado, da pridene vsaki prodani mlatilnici natisnjen poduk, kako ž njo ravnati? kako jo snažiti? s čim mazati itd., kar vse se pogreša pri Umratovi v kvar nezvedencem, kajti samo po sebi ni vse jasno.

Iz Štajarskega 1. januarija. Ž—ov.

Odgovor vredništva. Vprašanje, ki nam ga stavite: katera med tema imenovanima mlatilnicama

je najboljša, je res važno, kajti resnica je, da skoro nobene druge mašine, poslednja leta iznajdene, se niso kmetovalci tako poprijeli, kakor mlatilnic, bodi-si tacih, ki se z rokami, bodi-si tacih, ki se s konji gonijo. Delavci sploh čedalje prihajajo dražji in mnogokrat mlaticev ni še lahko dobiti; vrh tega imajo mlatilnice še to dobro, da kmetovalec ne potrebuje več skednja ali pôda za mlačvo. Res je po takem potreba, da vedó, katero naj si kupijo, da jim bolje od druge služi.

O tacih vprašanjih, po katerih naj se razsodi, kaj je bolje memo družega, razsoditi more samo skušnja; po zanesljivih skušnjah pa se je Lanceva ročna mlatilnica za boljše skazala zato, ker se lagljeje goni in da hitro in posebno čisto mlati; v 51. listu lanskih „Novic“ je kmetiški gospodar Janez Borštnik to jasno dokazal.

Ker so Lanceve mlatilnice znajdba tuja — iz Manhajma, Umratove pa domača Avstrijska iz Prage, zato je družba kmetijska hotela tudi domačo mašino skusiti in zategadel nakupila je tudi nekatere Umratove, da jih skusijo naši kmetovalci. Skušnje pa na Kranjskem, kakor pri vas na Štajarskem, dajejo prednost Lancevi. O nobeni teh mlatilnic pa ne veljá to, da bi jih otroci ali ženske prav lahko mogle goniti; možki so potrebni, da se delo hitro in dobro opravi. Če dodamo tem skušnjam še to, da v Dunajski razstavi leta 1873 je dobila Lanceva ročna mlatilnica medalijo prve vrste, stori vredništvo le svojo dolžnost, da pové, kar je, in da po takem mu nikdo očitati ne more, da o važnih vprašanjih hodi pot enostransko. Obé mlatilnici ste dobri, prednost pa po mnogih skušnjah gré Lancevi.

Občinske stvari.

Prav je,

kar čitamo v 47. listu „Novic“ na strani 372—373 leta 1874 o poročilu iz 11. seje deželnega zbora Kranjskega gledé občinskih zadev: ali bi bile velike občine koristneje ali male?

Ker je pa sl. deželni zbor Kranjski sklenil, da naj se enkrat pokličejo izvedenci iz ljudstva, in tudi nekateri uradniki iz dežele v Ljubljano, da bi se tû pogovorili o vprašanji gledé občinskih razmer, ker bodo pa poprašani le izvedenci zaradi občinskih zadev, občinske zadeve pa niso le za izvedence, ampak tudi za priproste ljudi velike važnosti, zato lepo prosimo, naj se nam ne zameri, da se drznemo tudi mi od priproste strani priprosto izraziti v naslednjih vrsticah svoje mnenje zaradi občinskih in uradniških zadev. *)

Na prvi pogled se marsikateremu dozdeva, da bile bi velike občine koristneje kakor male. Od druge strani bi bile pa male občine koristneje kakor velike zaradi potov iz daljnih krajev do župana; pri malih občinah so poti krajše, toraj tudi zamuda manjša kakor pa o velikih občinah.

Po našem priprostem mnenji bi bilo najpripravniše, ako bi bila vsaka fara sama za-se občina; dve ali več fará vkup ni drugače zajemati, kakor če se same rade združijo, in če lega kraja kaže, da je svet bolj kvadrat, ne pa preveč raztegnjen, ker raztegnjeni svet nekoliko prebivalcev preveč oddalji od županovega stanovišča; ali pa če bi bila katera fara tako mala, da bi ne bila v stanu vzdrževati občinskih stvari.

*) Radostni smo sprejeli ta sestavek, ki nam je znamenje, da tudi naši ljudje na kmetih ne zanemarjajo za nje, zeló važnih zadev. Vred.